

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka. Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

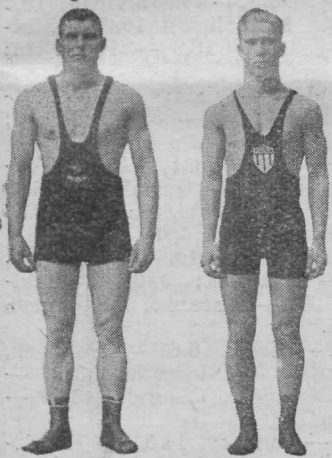
Reedel, 29. oktoobril 1926. a.

VII. aastakäik.

Eesti maadlejate suurvõit.

Läti maadlejad 28:8 löödud ja 1926. aasta raskejõustiku maavõistlus 69:44 võidetud.

Maadlus on ikka Eesti rahvussport, kuna Läti headki mehed, Kavals, Peter- Eesti on omalajal vist maailmas kõige meie meestele kõige enam konti mööda, sons, ikka tõusikutena, ühepäevameestena suurema arvu tsirkusejõumehi välja pan- olgugi praegu meil laiema massi lemmik- tunduvad, kes vahel küll üllatada võivad, nud, on praegu meie maadlusest see aladeks teistsugused spordivormid — kuid püsivust ei suuda omandada. Kuigi shaanr kadunud, kuna Läti raskejõusti-

O. Pohla. A. Ternestine.

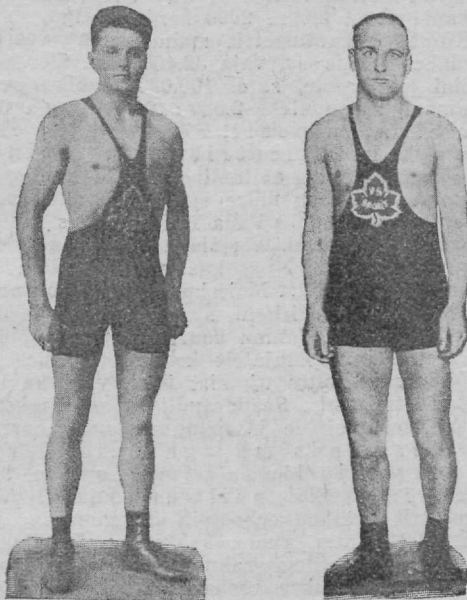
Läti maadlusmeeskond. Seisavad vasakult: Kavals, Zvejnieks, Petersons. Istuvad: Asmus, Melkerts, Budovski, Zarin (esitaja), Ceichners, Damarovski, Attars.

A. Kusnets. V. Väli.

jalgpall või poks. Maadlejaks on eestlane nagu loodud, tunneb ennast selles kui kala vees, on loomulik, asjalik ja üleolev oma vastastest, kui need just maailma harukordsemad kuulsused ei ole, kellele vahel siiski tuleb alistuda.

Huvitavat vaatepilti pakkus silmale maadlejate paraad maavõistlusel. Läti maadlejad — sihvakad, rinnad õieli, hanteldatud silmatorkava muskulatuuriga, igas liigutuses edvistada ja silma torgata püüdvad. Eestlased — karupojad. Tulevad pead rinnus, ei satu jalaga muusika takti, hüpevad kohmetult, kehad sulavalt ümmargused, laiaõlgised, jändrikud. Täielikud vastandid lätlastele. Sama ilmutub ka maadluses. Lätlane püüab iga võtet ikka „soustiga“ serverida, ei unusta kunagi momenti leidumisel shesti teha, kuna eestlased ainult raginal murravad, võtet luuravad, publiku ja efekti täiesti unustavad. Ei ole kahtlust, et Väli, Kusnets klassilise maadleja tüübi pakuvad,

A. Teearu.

V. Kraanberg.

kus ikka tsirkusevaim lokkab ja Petersons-Kavals sellega kohe loorbereid püüdsid löigata. Osa publikule meeldis see, kuid teadlikum osa lasi viled lahti ja mehed olid sunnitud kohmetult pagema.

Võit maadluses kujunes Läti üle ootamatult suureks. Ei vabanda ka, et Läti mitmed nimekamad mehed, nagu Polis, Baumans, Vilcinsh, Rone jne. puudusid. Meil oli puudujaid vähemalt samapalju. Nii Loo, Steinberg, Värter, V. Ternestini, Praks, Pütsep ja teised.

Et maadlejaskonna isiklik koosseis muutuma peab, on täiesti loomulik nähtus. Et lätlased tervel võistlusel aga ainult kaks matshi võita suutsid, oli täielik üllatus. Needki olid sarnased, mis olematuks oleks võinud jääda. Kui arvesse võtta Zvejnieksi raskeid seisukordi Pohla vastu, ei ole mingit kahtlust, et matsh Riias vastaval juhusel oleks oma mehe kasuks otsustatud.

Mis puutub Ternestini laotusse, siis

Veebasseini ehitamise puhul.

Dr. H. Jürgenson.

Veebasseini saamise eest võlgneksime meie küll palju linnavalitsusele, kunas sellega me kodanikkudele nii vajalik, enese korralik pesemise küsimus nii märksaltki lahendatud saaks.

On tõsi küll, — basseini ehitamisel on seekord meil juba arvestatud 18 vannitoa, 24 dušchi, massashi jne. ruumidega 100 inimese jaoks, nagu ajakirjanduses see fikseeritud sai, kuid kindlasti tuleb siin veebasseini kasutamist niivõrd suurendada, et ta meie pealinnale üheks viimase aja mõjuvaks sotsiaal-hügieeniliseks faktoriks kujuneks. Basseini mahutaks 80 tuhat liitrit, veeuendamine sünniks kolme tunni järele, tarviduse korral ka lühema aja järele (15—20° soojuse juures oleks viimane eriti soovitatav) jne. — need oleksid teised üksikasjalised andmed veebasseini suurusest, mahuvusest jne., basseini ehitamise lõpuliik maksaminek jäi veel meie ehituskomisjonile lahitseks.

Kui allpool on sõna võetud, siis on seda teatud üldiselt veebasseinide ehitamise projektide mõtte liikuma panemise tõttu, (me üks sportlaskonna kandyatist jõududest nimetas kord ka vastavate basseinide ehitamise vajadust näiteks Tartus, kus kehal. kasvatus-instituut meil avatakse, Narvas jne.), eriti aga seetõttu, et kehalise kasvatusena kui niisugusega tegemist tehes, vajaduseks tundus sportmeditsiinilisi näpunäiteid avalikkuse ette tuua, nende fikseerimist siinkohal, mis kergenduseks võiks saada teiste linnade veebasseinide ehitamiseks, inseneridele vastavateks kalkulatsioonideks, samuti kui omavalitsustelegi.

Kui me ehitame midagi, siis arvestame mitmesuguste momentidega: väliste ja sisemiste ehitustöödega, korraldustega. Sportarstlikele alusele asudes, huvitab meid veebassein selkorral: 1) veebasseini mahuvuse-suurusega, siis tiheda veevahelduse, vee temperatuuri, selle keemiliste, bioloogiliste füsioloogiliste jne. omadustega. Me võtaksime seekord, et mitte väga kaugele minna, harutusele ainult esimest kaks moment: basseini vee mahuvust (vee hulk mis basseinis mahub, basseini pikkus, laius, sügavus), teiseks soovime väga, et vett saaks basseini tihedamini vaheldada. Temperatuuri küsimusest läheme seekord veel mõnel põhjusel mööda. Üldiselt veebasseinist rääkides, tuleks muidugi suuremad varandused eesrinnas just sisemise veebasseini ehituse peale juhtida. Viimases mõttes nimetab üks tuntud õpetlane, et küsimuse alla tuleksid siin asupaik, ümbruse kaunidus ja võlvus, imposantne joon kogu ehituse struktuuris. Mis mõttes oleks tähtis sisemine ehitus? Kui siin sportarstlikest seisukohast sõna on võtta tahetud, on mõistetav, miks siis selles mõttes omab veebassein meile erilise tähtsuse: ta ruumalad olgu võimalikult suuremad, mis võimaldaks ülalöeldud suunas kasvõ kogu rahval teda tarvitada.

Ning miks just? Olgu tähendatud seekord, et mitte kord veel kõigis neis küsimustes tahan pikemalt samal kohal me lugup. ajakirja veergusid veel kord kasutada paluda, ütlesin siinkohal seetõttu lühidalt. On imelik tõepoolest, et näiteks me noored, õpilased ja õpetajad pole sunduslikult seni kas võimlemise tndidelgi ujuma õpetatud (võrdl. Inglismaa, Soome jne.). Meie ei tohiks iganes omale andeks anda veebasseinide ehitamise järele, et Pühajärve tänavune tragöödia korduks! Tuleks üleriikliselt sügisel juba kindlasti me õppekavadesse võimlemistundidesse ehk ilmaaegsete vahest pärast tunde tantsutundide asemel koolidesse ujumisteooria võtta, et oma oskusi ujumisbasseinis, ehk suvel jõgedes, järvedes, meres jne. õpilased võiksid järele proovida. Ses mõttes saab samme kindlasti tehtud kõige lähemal ajal, kui üleriikline kooliarstline nõukogu, mis prof. Rammuli juhatusel Tartus tööle algab, vastav seisukoht omaks võtab, haridusministeeriumi, tervishoiu peavalitsuse jne ees. (Praegu nimetatud komisjon, 2. üleriiklise kongressi tulemus, on nõuandev-organ me koolitervishoidlistes küsimustes üle terve riigi)!

Ja nii siis, me seisame pealinnas ujumisbasseini saamise tõsiasja ees tänapäev, kuigi sellele veel analüüs raskused võivad takistusi teha. Veebassein peaks loomulikult kuuluma muidugi kehaharrastajatele-sportlastele, kui niisugustele, ka teistele kodanikele samuti, kes veebasseini korralikult tarvitades saavad ise ka seega kehaharrastajateks ilmtahtmata.

Kava ja ülesanded on nõnda siis laiad ning mõtlemist, kaalumist oleks siin mõndagi.

Et seda kõike väiksema energiakulutuse juu-

res suurema kasueffektiga läbi viia, peataksime ehk vähe allpool vastava korralduse juures Saksamaal. Saksalased ise käisid küll osalt Ameerikas, sealt mõndagi omalegi võttes, kuid oma hästi sisse seatud ja korraliku, vastavalt välja töötatud, määrustiku tõttu vajaksid nad ka sarnastena me tõsist tähelepanu.

Vastavad punktid veebasseinide ehituseks räägivad järgmist keelt:

1. Normaali ujumisruumi veebasseini suurus olgu 10 meetrit pikk, 20 meetrit lai, 1,5 meetrit sügav, ruumala mahutus seega 300 kantm.
2. Ujumisruum võiks äärmiselt 50 isiku poolt sarnasel korral ühelajal kasutatud saada.
3. Ujumistarvitamine: iga kodanik peab vähemalt 2 korda nädalas $\frac{1}{2}$ tundi ujumisruumi tarvitama.
4. Ujumisajad veebasseinides oleksid ette nähtud terve rahvakogule kella 12—7 p. l. ja 7—8 p. l. ainult seltsidele, organisatsioonidele, koolidele, seega kokku oleksid ujumisruumid 8 tundi tarvutada.
5. Võtame nüüd käsile matemaatilise arvamise. Saksamaal arvatakse iga 100.000 elaniku kohta 62.800 mihinge 10 kuni 60 aastani, neist oleksid seal veebasseini tarvitajad 32.460 inimest.

Peatume pisut tabelil.

Olemasolev rahvahulk (100.000 inimest), neist veebasseini tarvitajaid (32.460 in.)

Kogusummast (iga 100.000 in. on Saksamaal)
 10—17-aastaseid 13.600 in., neist 13.600 tarvit. veebasseini 13.600, s. o. 100%;
 17—20-aastaseid 5.900 in., neist 5900 tarvit. veebasseini 4.180, s. o. 70%;
 20—30-aastaseid 14.000 in., neist 14.000 tarvit. veebasseini 8.400 in., s. o. 60%;
 30—40-aastaseid 12.000, neist 12.000 tarvit. veebasseini 3.600 in., s. o. 30%;
 40—50-aastaseid 10.000 in., neist tarvit. veebasseini 2.000 in., s. o. 20%;
 50—60-aastaseid 7.300 in., neist tarvit. veebasseini 730, s. o. 10%.

(Võrdle: Berechnungsgrundlagen. Schwimmhallen-Bedarf Dr. C. Diem und J. Seiffert 1922.)

Kokkuvõttes näeme siis, et Saksamaal iga 100.000 peale 32.460 inimest tuleb, kes veebasseini tarvitab. Veebasseini vajavad ju 10—60 aastani inimesed (iga 100.000 peale on neid 62.800). 32.460 jagades 62.800 peale, korrates 100 peale, saame teada, et 10—60-aastastest vajavad 51,5% veebasseini.

Lähme edasi. Meil on ruum veebasseinis näiteks 6 korda nädalas tarvitada. Arvates nüüd iga päeva peale 8 tundi pesemiseks, ujumiseks, saaksime 48 tündund nädalas. Kui arvame, et $\frac{1}{2}$ tundi kodanik nädalas veebasseini tarvitaks, saaksime nädala kohta juba $48 \times 2 = 96$ pooltundi, seanssi. Ülakirjelatud veebasseini (10×20×1,5 kantmeetrit.) mahub korraga 50 inimest, tähendab nädala vältel, ühe pooltunnise ajaga iga üksiku indiviidi kohta, mahtuks sinna $50 \times 96 = 4800$ inimest, kõik ülalnimetatud 32.460 basseini tarvitajad vajaksid seega juba sarnaselt ujulaid rohkem, nimelt — $32.460 : 4.800 =$ üle 6, ligi 7 veebasseini, kõige lähem arv oleks 6,6.

Nagu me ennem nimetasime, on ujulate suurus siin arvatud (10×20×1,5) 300 kantmeetrit, tuleks sel korral meil siin nii siis arvestada 300 kant. m. $\times 6,6 = 2000$ kantmeetriga.

Kui 2000 kantmeetrit mahuvusega veebasseini lähem nõndaviisi vaja 32.460 tegevale veebasseini tarvitajale, s. o. 100.000 elaniku peale Saksamaal, seega oleks $2.000 : 100.000$, iga üksiku elaniku peale, seal vaja ehitada 0,02 kantmeetrit ujumispinda jne. Veebasseinide ehitamine, nende kohta sõnavõtmine tarvitaks üldse suuremat tähelepanu, kui tänini see olnud. Vana ruum „ujus vees“, räägivad ajaloolased, roomlane pesi end iga päev mitu korda. Ning kas maksab rääkida siin veel termidest... Meie kultuurriigid on naha perspiratsiooni, tervishoiu suhtes veebasseinide ehitamisega jälle sammu edasi läinud: õpilastelt, veel enam õpetajatelt koolides (Ameerika jne.) nõutakse mitte ujumist ükski, vaid ka uppuja päästmistki! Seadusandliselt on maksma pandud veebasseinide ja mänguplatside korraldus! Miks andsime aga meie terve rea alevitele linna nime, et mitte seda ei oleks neilt nõudnud? 300 kantmeetrit (väike veebassein Saksamaal) jagades 0,02 kantm. peale, saaksime elanikkude arvu (15.000), millega rahuldatud peaks saama, ülakirjelatud väike veebasseini vastava määrustiku (ainult siinjuures tuleb mitte kaks kor-

da, vaid üks kord nädalas, veebasseinis ujumas käia) järele käies, seega väiksema linna rahvas viieteistkümmet tuhande elaniku arvuga.

Meile pealinnas kuluks sarnaseid väikseid veebasseine mitu ehk üks suurem, kas või Saksamaal ülalnimetatud proportsioonide alusel arvestades ehk valides omale kohasemaid.

Soome kergejõustik 1926.

100 mtr.: 10,7 — Etholen; 10,8 — Helle, Husgafvel; 10,9 — Aström, Danska; 11,0 — Halme, Koponen; 11,1 — Härö, Mattila; 11,2 — Ylänkö.

200 mtr.: 22,1 — Aström, Vahander; 22,2 — Danska; 22,3 — Vilén, Etholen; 22,4 — Helle, Husgafvel; 22,9 — Elo, Wall; 23,0 — Koponen.

400 mtr.: 49,9 — Vilén, Jukola; 50,4 — Ekqvist; 50,6 — Huhta; 51,4 — Husgafvel, Gourevitsh; 51,6 — Pehkonen; 51,9 — Elo; 52,0 — Mattila.

800 mtr.: 1.56,5 — Alajääski; 1.56,7 — Ekqvist; 1.57,2 — Sarvilahti; 1.57,5 — Helgas, Lagerström; 1.57,6 — Järvelä; 1.57,8 — Torvonen; 1.58,0 — Jansson; 1.58,4 — Attelin; 1.58,6 — Huhta.

1500 mtr.: 3.52,8 — Nurmi; 3.55,8 — Borg; 4.02,1 — Lievendahl; 4.02,2 — Koivunaho; 4.03,0 — Kinnunen; 4.04,4 — Helgas; 4.04,8 — Berg; 4.05,1 — Yokela; 4.06,2 — Järvinen; 4.06,4 — Halén.

5000 mtr.: 14.34,0 — Nurmi; 14.48,9 — Kinnunen; 14.55,5 — Jokela; 14.58,2 — Sarvimäki; 14.59,1 — Matilainen; 15.00,6 — Rastas; 15.04,9 — Berg; 15.07,9 — Jussila; 15.12,1 — Talo; 15.14,1 — Peltonen. 10 parema keskmine aeg 14.59,5, kuna mujal maailmas tänavu ainult üks mees — Vide, seegi soomlane, alla 15.00 on jooksnud.

10.000 mtr.: 31.12,2 — Nurmi; 31.53,3 — Rastas; 31.59,7 — Jokela; 32.08,7 — Posti; 32.22,0 — Jussila; 32.25,1 — Kuokka; 32.31,2 — Sarvimäki; 32.46,6 — Talo; 32.57,0 — Lepänen; 32.59,2 — Komonen.

110 mtr. tõkk.: 15,3 — Vilén, B. Sjöstedt; 15,8 — E. Järvinen; 15,9 — A. Järvinen; 16,2 — Jukola; 16,5 — J. Matilainen; 16,6 — Mattila; 16,7 — C. Sjöstedt; 16,8 — P. Yrjölä; 16,9 — Hallberg.

400 mtr. tõkk.: 54,8 — Vilén; 55,2 — Mattila; 55,4 — Jukola; 57,8 — J. Matilainen; 59,2 — Virta.

Kaugus: 7.03 — Sandström; 7.02 — Tuulos; 6.95 — Alava; 6.92 — Gustafsson; 6.89 — A. Järvinen; 6.85 — Mankki, Hakola; 6.83 — Vilén; 6.79 — Nummelin; 6.76 — Uitto.

Kõrgus: 1.86 — Etholen; 1.85 — Vahlstedt, P. Yrjölä; 1.81,5 — J. Yrjölä; 1.80,5 — Dahlman, Suurnäkki; 1.80 — Karanko, Salminen, Bergman, Kekkonen.

Teivas: 3.63,5 — Salo; 3.61 — Peltonen, Helander, Ruoho; 3.60 — Lindroth; 3.53 — Karvonen; 3.51 — Nikander, Vuorela; 3.50 — Vanonen, Rauhamaa.

Kolmik: 14.69 — Tuulos; 14.59 — E. Järvinen; 14.57 — Rainio; 14.34 — A. Järvinen; 14.29 — Kivelä; 14.09 — Tulikoura, A. Vainio; 13.87 — Takkinen, Eklöf; 13.85 — V. Vainio.

Kuul: 14.72 — Vahlstedt; 14.54 — Torpo; 14.50 — P. Yrjölä; 14.43 — K. Järvinen; 14.22 — Pörhölä; 13.90 — Hartman, Mattila; 13.81 — Kenttä; 13.69 — Malmivirta.

Ketas: 44.63 — Niittymaa; 44.26 — Kivi; 44.12 — Koivisto; 44.02 — Torpo; 43.66 — Lindborg; 43.43 — Alenius; 42.82 — Kotro; 42.15 — Nieminen; 42.00 — Alanko; 41.99 — Malmivirta.

Oda: 63.35 — Ekqvist; 63.29 — Johansson; 62.58 — Penttilä; 60.99 — Rinne; 60.73 — Huusari; 59.85 — Ahlborn; 59.84 — Koskunen; 59.62 — P. Yrjölä; 59.40 — Ilmonen; 58.84 — Nummi.

Vasar: 46.50 — Hannula; 43.58 — Hildén; 42.91 — Siltanen; 42.86 — Laiho; 42.84 — Pettersson; 41.55 — Eriksson; 41.10 — Vilkmann; 41.02 — Kotro.

Maailma parimad tennismängijad

on möödunud suvel näidatud tagajärgede põhjal kvalifitseerunud järgmiselt: Mehed: 1. Lacoste, Prantsuse; 2. Borotra, Prantsuse; 3. Cochet, Prantsuse; 4. Johnston, Ameerika; 5. Tilden, Ameerika; 6. Harada, Jaapan; 7. dr. Landmann, Saksa; 8. J. Kozeluh, Tsh.-Slovakkia; 9. Richards, Ameerika; 10. Paterson, Austraalia. Naised: 1. Lenglen, Prantsuse; 2. Wills, Ameerika; 3. Godfree, Inglise; 4. Alvarez, Hispaania; 5. Browne, Ameerika; 6. Ryan, Ameerika; 7. Mallory, Ameerika; 8. Fry, Inglise; 9. Jessup, Ameerika; 10. Vlasto, Prantsuse.

Minu võidumuljed

James Joseph Tunney.

Filadelfias, 24. sept.

Kolmekordne „elagu“ onu Samile!
„Elagu“ Ühisriikide meriväele!
Ma olen õnnelik kui vastsündinud laps.
See arenes kui unenäos. Eiline õhtu oli minu elu õnnelikum õhtu.

Uneta öö ja mõtted õnnest.

Närvilikud elamused ei lasknud mind öösel magada. Ma lamasin ärkvil ja mõtlesin õnnest, mis oli mulle sülle langenud, sõprade tervitustest, vendade ja õdede sülelusest, kuid üle kõige mu tagasimine-kust Riverdale'i, kodukohta, müriseva muusika ja lehvivate lippudega oma sõprade, meriväe-sõdurite ette Greenwich Village'i.

Ma ei unista tõusust Ühisriikide presidendiks, ma olen täielikult rahul oma võidetud seisukohaga. Maailmameistri tiitel raskekaalus tähendab mulle enam, kui ükski muu maailmas.

Ma olin õnnelik nähes meie suurt linnapead Jimmy Walkerit poksiringi ääres hõikamas ja lehvitamas mulle. Sest on 7 aastat tagasi, kui mul esmakordselt mõte tärkas maailmameistriks saada raskekaalus. Nüüd olen ma oma unistuste sihil, ja olen rõõmuga valmis oma tiitli kaitsmiseks iga väärilise vastasega. Ma ei tagane ühegi eest.

Nüüd matshi juure. Ma olin tip-top vormis. Ma ei ole kunagi ennast elus paremana tunnud. Kuid ialgi ei sõida ma enam lennukiga. Ma jäin merehaigeks, sõites oma treeningulaagrist Filadelfiasse. Ma läksin närvilikuks ja tundsin pisteid seljas. Maandudes nõudis enne mitu tundi, kui ma ennast jälle harilikuna tundsin.

Mul ei pruukinud ennast veendumusele sundida, et ma võidan. Ma teadsin, et ma pean võitma. Kui tõtt tahetakse teada, siis olin ma rahulikum ja vähem närviline inimene 132.000 hulgast staadionis.

Läheme tagasi ringi juure. Ma olin esimene, kes ringi ronis. Dempsey püüdis mind oma viibimisega närvilikuks teha. See ei mõjunud aga sugugi minusse. Ma vestsin ülevas meeleolus oma sekundantide ja sõpradega ringi ääres. Täpselt nagu oleks ma lõunalauas olnud. Mul oli küllalt aega oma käte mähkimisega. Seda tegin ma ise. Ma tean ise kõige paremini, kuidas mulle sobib. Vahetevahel vaatasin ma Dempsey nurga poole, ja ma nägin, et ta oli ülinärvilik. Ta otse põles kannatamatusest võistlust alustada.

Jack ei ole mingi tiiger.

Gongi kõlades tormas Jack minu peale kui vihane härg. Ma olin sellega arvestanud, tegin sidestepingu ja lõin lühida vasaku talle näkku. Ta loobus kaitsesest ja tungis peale ning ma sain ta kahte lööki kehas tunda. Need ei olnud laetud dünamiidiga. Kui esimene round oli läbi, ütlesin ma enesele oma nurka minnes: „Gene, ta ei ole sarnane tiiger kui räägitakse. Ta ei ole kardetav.“

Teisel roundil lendas Jack jälle gongi kõlades mu peale. Ta lõi vasaku haagi, mis tabas mind kuklasse, kuid ma rullusin ühes löögiga. Löögi jõud paiskas mind nurka vastu ringi nõore, kuid ma ei saanud vigastada. Sel hetkel sai mulle selgeks, et ma olen uus maailmameister.

Kolmas, neljas ja viies tulid, ja igal roundil andsin ma tugevasti Jackile. Ma

Georg Hackenschmidt mõtteilmast.

E. Spordilehes nr. 38 oli kõnet G. Hackenschmidtist ja kirjadest, mis tema vaateid valgustavad, kuid õnnetult kaduma läksid. Nüüd on need isiklikud kirjad leitud ja hra Viidemanni poolt Eesti spordimuuseumile annetatud. Avaldame saksakeelsed kirjad siinkohal tõlkes:

Väga austatud härra Viidemann!

Teie kirja sain kätte. Mul on siiski võimata Teie palvet täita, korjata kribukrabu selle Georg Hackenschmidt kalmistult, kes 20 aasta eest maadles ja tõstis. Mul puudub selleks aeg ja huvi. Meie peame uusi radu sammuma, mitte muinsusmälestusi inimesest korjama, vaid tema olevikuväärtusi hindama. Olgu see maetud, mis inimene minevikus oli!

Kuna inimkond alati minevikuväärtusi on kogunud ja ajalooks rubritseerinud, neidsamu poliitika, kasvatus ja majandusõpetuse kaudu levitanud, noorsugu imiteerimisele ja kopeerimisele kutsudes, ei ole see edasi jõudnud. Mõtteväärtuste ja veendumuste kopeerimine, mis inimese individuaalsele rütmile, füsioloogilistele tingimustele ei vasta, on viinud inimkonna vale radadele, vale käsitusele, intellektuaal- või tsivilisatsioonikäsitusele. See tsivilisatsioonikäsitus avaldub inimeste mõjutamises ja annab lõpusaavutusena orjalikkuse, bolshevismi.

Kõik oleme meie seni pahurpidi pööranud... Selle asemel, et noorsoole mäluvara, mis nende tundeilmale, nende füsioloogilisele rütmile võõras, peale suruda, peame meie nende endi omadusi suursugustama, neid füsioloogiliselt ümber kujundama.

Meie ei pea noortsugu õpetama vaid targastama. Mitte nende soove täites, nende füsioloogilistele vigadele kaitses ja aseainet pakkudes, vaid neid füsioloogiliselt veatuks, täiuslikuks luues, mis ettekujutusteadlikult vastandina tõekspidamistele peaaegu peegeldub. See kasvatusvorm ei oleks kasulik mitte üksi inimesele enesele, vaid ka riigile ja ligemisele üldiselt.

Näiteid pahedest, mida kopeerimine ja imiteerimine on tekitanud, on meil küllalt. Nõukogude Vene! Venelase vastutus-tundmatus! Vene rahva paenutamise intellektuaalsemate juutide piitsa alla!

Noortsugu peab teisiti kasvatama, muidu muutub ta Eestis, nagu Nõukogude Veneski, tahte-, arvamis- ja vastutuspuudulikuks tööriistaks üksikute teoreetike käes, kes töölesunnitavad venelastele oma käsu läbi soovid ja arvamise mõõdavad.

Ma ei tea, kas Teie seda kõike mõistate, tähendab mu kirjast lugeda suudate. Laiemad selgitused ilmuvad igatahes lähemal ajal avalikkusele. Seepärast on mul ka praegu nii vähe aega ja lusti oma

ootasin Jacki lööki, et siis talle paar tükki vastu anda. Vihma sadas tugevalt ja takistas meid mõlemaid.

Mida tugevamini Jack peale tungis, seda parem oli mulle. Mu vastulöögid panid Jacki pea võnkuma. Kuigi meie ühetugevused oleme, ei suutnud ta mind clinchis kinni pidada.

Algas seitsmes round ja ma tundsin ennast sama värskena kui enne matshi. Ma hakkasin juba tiitlit oma silmade ees hõljumas nägema. Dempsey mõistis, et

minevikuväärtustega, oma isikulise olemisega 20 aasta eest tegemist teha.

See on kõik, millega ma Teid praegu teenida võin.

Tervitades

George Hackenschmidt.

Mu armas Andrushkevitch!

Praegu sain teada minule saadetud „Rahvalehe“ väljalõigete kaudu, et Teie raskelt haige olete ja abi vajate. See kurvastab mind väga. Eestis ei ole vist palju inimesi, kes nii isikliku omakasuta ja sümpaatlikult on noorsoo heaks töötanud, et noori hingeliselt kõrgemale nivoole juhtida. Et Teie kehalise kasvatus läbi hinge ja vaimu arendasite, tõestatakse vist lähemal ajal teaduse poolt.

Hinge-, tunde- ja tõeväärtusi ei ole kahjuks seni vaimu-, tunnetus- ja näilikkudest väärtustest eraldatud, mis (viimased) inimesi on abstraktsele, intellektuaalsele põhialusele viinud, mis ka kaootilistes, poliitilistes, kasvatuslistes ja majanduslistes tingimustes üle maailma avaldub.

Kehahoolitsemisega kasvatasite Teie käsi-käes ka moraali ja hoidsite inimesi alkoholist ja nikotinist. Mu armas Andrushkevitch! Olgugi, et meie 25 aasta jooksul ei ole üksteist näinud ega kirjavahetuses seisnud, püsitate Teie alaliselt mul-meeles. See on korraliku ja kõrgesüdamliku inimese pilt, mille ette ma lugupidamises ja austuses kummardun.

Kui noor Eesti teiesuguseid inimesi ei hinda, ei ole see tema süü. Kogu maailm usub intellektis, tsivilisatsioonis õndsust leidvat, — et nad viltu lähevad, selgub peagi.

Mõistus võitleb degenerereerunud mõistete vastu, samuti ka ebateadlikult egoism, omandus degenerereerunud altruismi ja tahtenõrkuse vastu, selle asemel, et inimest kannatus- ja tahtevabadusele viia. Kõik arvestavad ainult inimese kasudega, mitte keegi inimese enesega. Tänapäeva teaduslikult seisukohalt ei suudeta minu ridu õiglaselt mõista ja ka Teie, minu Andrushkevitch, ei suuda mulle järgneda. Siiski tahan ma varsti, see on mu lõpetusel olevas töös, inimkonnale samm-sammult, aste-astmelt teed tagasi suurtele väärtustele näidata, mis talle jõu annab orjuse sootuledele, tahte- ja arvamislagudusele, mis leninismi kannab, selga pöörata.

Vastake mulle ja mitte tänukirjaga, vaid teatage, kuidas Teie käsi käib.

Soovin Teile peatset paranemist

Teie

George Hackenschmidt

ta kaotab. Ta võitles meeleheitlikult, püüdes iga sekund mind välja lüüa. Ta teadis, et ainult knock out teda päästab. Ta katsus oma kuulsat vasakut haaki mulle anda, kuid igakord jõdsin ma oma löögiga ette. Ühe vahelduva löökide valingu järel läks Jackil korda mind vasakuga tugevalt löuale tabada. Lööki tegi mu uimaseks üheks sekundiks, mitte rohkem, siis kogusin ma enese ja andsin talle vastu tubli doosise ta enda rohtu.

Tuli kaheksas round. Ma tantsisin

(Järg 4. leheküljel.)

Inglise liigavõistlustelt. Charles Buchan (Arsenal) lööb peaga Newcastle United'ile esimese värava. Mäng lõppes värgiga 2:2.

Jalgpallist Inglise rahvakoolides.

Inglise koolide mõju jalgpallisporti arenemisele on juba ajalooliselt tõestatud ja inglise rahva suhtumisega spordile endastmõistetav. Nii ei ole mingi ime, et juba õige varakult Inglismaal kooliklubid tekkisid, mis aastate jooksul on võimsaks organisatsiooniks liitunud, English School Football Association, kes iga aasta võistlusi Inglise hõbekilbi peale korraldab, millest 1925. aastal mitte vähem kui 286 linnaliitu osa võttis.

Niisugused liidud tegutsevad juba 1890. aastast saadik. English School Football Association asutati 1904. aastal ja 1925. aastal kuulus temasse 297 linnaliitu. Koolide jalgpalliliidu liikmeks võib iga Inglise või Walesi linnaliit olla.

Liidu ülesanne on:

1. koolinoorsoo vaimline, moraalne ja keheline arendamine ja ergutamine;
2. toetada aineliselt jalgpallisporti arenemist inglise koolinoorsoos ja kooliõpetajate liidu heategelisi ettevõtteid E. S. F. A. peakoosoleku heakskiitmisel.

Nii anti läinud aastal õpetajate liidule 6.400.000 Emk. toetust ja määrati teisteks heategevateks otstarveteks 250.000 Emk.

Linnaliidud koosnevad kooliklubidest, kus näit. 1924. ja 1925. a. hõbekilbi võitja, Brighton and Hove School Football Association, 26 kooli sisaldab. Kilbivõistluste läbiviimiseks on linnaliidud jagatud 12 ringkonda. Iga ringkond sisaldab 4—16 linnaliitu. Need linnaliidud panevad oma suuruse kohaselt 2—4 osavõtvat meeskonda välja, kokku on neid 32, kes kilbi lõpuvõistlused siis sooritavad.

Mõlemad finalistid omandavad kuldmedallid, mis E. S. F. A. poolt on välja pandud. Võitva kooliliidu nimi graveeritakse hõbekilbile.

Inglise kooliliidu tegevust juhivad juhatus, milline koosneb kassapidajast, kirja-toimetajast ja 12-dest ringkondade esitajatest. Nende hulgast valitakse esimees. Esitajad peavad kooliõpetajad olema. Iga

linnaliidu liikmemaks on 5 shillingit aastas. Võistlusteks hõbekilbi peale esitavad liidud oma koondusmeeskonnad. Osavõtavad kooliõplised peavad 31. augustiks alla 14 aasta vanad olema ja linnaliitu kuuluva algkooli nimekirjas seisma. Õpilane ei tohi nelja nädala jooksul peetavate võistluste kestvuselt mitte rohkem kui 50 protsenti koolipäevadest puududa ja mitte enam kui üht liitu võistluste ajal edustada. Meeskonna mängijaid võib mänguseeria kestvuselt vahetada. Vahekohtunikule tuleb mängu alguseks esitada isikutunnistus. Kui see puudub, ei saa õpilane mängust osa võtta. Mingid asetõendused ei ole maksvad.

32 kilbi lõpuvõistlustest osavõtvat meeskonda jagunevad põhja- ja lõunagruppi. See jaotus maksab senikaua, kui kumbagis grupis veel 4 meeskonda on järele jäänud. Need kaheksa meeskonda mängivad siis omavahel. Lõpumäng määratakse juhatase poolt kindlaks ja peab võistlevale meeskonnale seitse päeva varem teatavaks tehtama. Mänge võib korraldada ainult spordiväljadel, mis pealtvaatajate maksulist juurelaskmist võimaldavad. On täpselt kindlaks määratud, millised kulud sissetulekutest peab kõigepealt kaetama. Need on järjekorras: vahekohtuniku sõidukulud, meeskondade sõidukulud, reklaam, väljaüür. Meeskondade ööbimine võõrsil on ainult liidujuhatuse loal võimalik. Ringkondade omavahelistel võistlustel läheb 25 protsenti puhtastkasust korraldavale ringkonnale, kuna 25 protsenti reservfondi määratakse, millest vigastuste puhul mängijale kaks kolmandikku ravitsuskuludest tasutakse. Lõpuvõistlustel 32 meeskonna vahel, mida E. S. F. A. korraldab, omandavad puhtastkasust: 40 protsenti kohalik liit, 20 protsenti küllastav liit, kuna 40 protsenti üldfondi läheb. Lõpumängust saab E. S. F. A. 60 protsenti, kumbki osavõtja liit 20 protsenti. Kui mängijatel on vigastusi, kaetakse ravitsuskuludest üks kolmandik üldfondist.

Mängu kestvus on 2 korda 35 minutit. Kui esimene mäng ei anna tagajärge, tuleb matsh kordamiseks, kusjuures 20-minutilise lisa-aeg on lubatud. Kui see ka tagajärge ei anna, tuleb uus samasugune matsh pidamiseks. Kui mängu kestvus 70 min. pikk on, vähendatakse seda 60 minuti peale. Mänguvälja suurus on 80×60 yardi, väravad 8 yardi laiad ja 7 jalga kõrged. (1 yard = 91,44 sm.; 1 jalg = 30,48 sm.). Mängupall on number 4. Kilbivõistluste eelringid peetakse harilikult oktoobris-novembris, lõpuringid detsembris-jaanuaris. Võistlusi hõbekilbi peale peetakse 1905. aastast alates. Osavõtavad meeskonnad koosnevad 11 mängijast ja 1 varamehest, kuna meeskonna saatjateks peab 4 kooliõpetajat olema. Vahekohtunikud peavad asjaarmastajad olema, kes kohaliku liidu külalistena vastu võetakse. Meeskonnad võivad ainult ühe lõunasöögi ja tee vastu võtta; kui kestva reisiga tekib vajadus rohkema arvu lõunate järele, peab ringkonnaliidult vastav luba olema. Peale hõbekilbi võistluste peetakse rahvakooli õpilaste vahel ka rahvusvahelisi võistlusi. Eriline nõukogu valib mängijad ja moodustab rahvusmeeskonna. 1911. a. peale peetakse iga aasta sarnaseid maavõistlusi Inglise, Shoti ja Walesi vahel.

Tunney võidumuljed

(3. lehekülje järg.)

ümber Jacki ja atakeerisin teda kord-korralt. Mu vasak tabas teda alati. Jack ei suutnud kuidagi mõista, miks mu vasakud ikka tabavad.

Mulle juubeldati tugevalt ja ma kuulsin Frank O'Neill'i, poksikomissjoni liiget, ütlevat: „Gene, old boy, sa oled uus maailmameister.“

Ei suutnud teda välja lüüa.

Miks ei katsunud ma teda üheksandal roundil knock out lüüa? Ma katsusin, kuid Dempsey kannatas kõik välja ja ma ei suutnud teda maha lüüa. Ma bombardeerisin teda, kuid Jack, groggy ja surmani väsinud, pidas vastu ja tungis peale. Üheksas ja kümnes round olid mul sama võistlusvärsked kui alguses. Dempsey tegi oma viimaseid katseid, kuid ma hävitasin need. Ta nägu oli otse märklauaks mu paremale. Mul oli kahju, kui kuulsin lõpugongi kõmavat. Otsuse kuulutamise järel tuli Jack minu poole, süleles mind ja ütles: „Hästi tehtud, Gene, sa võitsid puhtalt.“

Võib endale ette kujutada, kuidas ma ennast tundsin, kui rahvameri mulle juubeldas. Ma mõtlesin oma ema peale, kui rõõmus ta on, kui kuuleb oma poja, Gene, suurimast võidust, mis sport pakkuda võib.

Ma tulin matshilt ainsa sinise „pitsatiga“ vasaku silma all. Ka ei saanud ma lõuga vasakule hästi liigutada, kuna sinna oli surnud Jacki tugevam löök. Muidu oli kõik korras.

Nädalate eest olin ma uskunud maailmameistri tiitli võitvat oma parema uppercutiga, kuid matshil ei tarvitanud ma seda palju. Vasak haak oli väga mõjuv ja samuti parema cross, mida ma tarvitasin rohkelt Jacki näkku, eriti viimastel roundil.

— Otto von Porat, Pariisi poksioolümpiaadi võitja, debüteeris Chicagos elukutselisena. Ta tegi oma vastasele Big Ben Sullivanile juba lõpu teisel roundil.

— Hungaria lõi Budapestis Viini Amateuret 2 : 1.

— Lõuna-Ameerika esivõistlusel jalgpallis lõi Tshiili Boliviast 7 : 1.

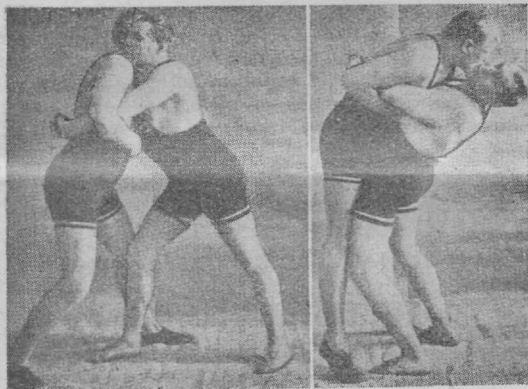
MAADLUSÕPETUS.

Eesti rahvas on maadluse vastu alati suurt huvi tunnud. Omal ajal andsid meie algajatele elava eeskujuga õpetust suurmeistrid Lur'ch, Aberg ja teised, kuid nende kadudes ja vastava kirjanduse puududes kipuvad eestlased vägisi teistest rahvastest maha jääma. Et vähegi meie algajatele maadlejatele juhatust pakkuda ja praegusaja tehnikaga tutvustada, hakkab E. Spordileht käesolevast numbrist peale maadlusõpetust avaldama, mille soomlased Armas Laitinen ja Heikki Lehmusto on kokku seadnud ja maailmas parim peaks olema. Armas Laitinen on Soome olümpiatreener, kuna Heikki Lehmusto, filosoofia doktor, väljapaistvam ekspert maadluse alal maailmas on. Ülesvõtted võtetest on parimate soome maadlejate poolt, kellest tunda Laitinen, Rosenqvist, vennad Vesterlundid, Anttila, Friman ja teised. Levinegu maadlusoskus Eestis jälle!

Toimetus.

Püstimaadlus.

Matile astudes on maadlejate esimene kohustus vastastikune tervitus kättpidi, mis ühtlasi ka töötuseks määrustepäraseks ja ausaks maadluseks. Vastaspoolse-

1. Puhas süleheide.

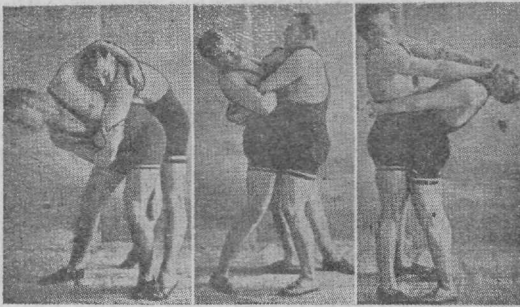
test matši nurkadest astuvad maadlejad keskele, suruvad üksteise kätt, astuvad üksteisest mööda, pööravad üle vasaku öla ümber ja võtavad algseisaku. Algseisakut võetakse väga mitmesugusel kombel: iga maadleja toimib nii, kuidas ta enesel parema tunneb olevat.

Eestvõövõte.

Eestvõövõte ehk süleheide on algelisem ja loomulikum võte vastase võitmiseks, mida inimkond tunneb. Tarbekorral haarab iga mees kõigepealt selle võtte järele. Kuid süleheide ei ole siiski nii hõlbus sooritada kui üldiselt arvatakse. Veatult tehtuna on see õige kaunis ja mõjuv.

Süleheite tegemiseks tuleb vastase kumbagi kaenla alt käed ümber selle keha sirutada ja seljataga ühendada. Heite tegemiseks tõmmatakse vastane enese poole ja tõstetakse üles sedavõrd, et ainult ta varbad puutuvad matti, millega vastane kaotab tasakaalu. Siis heidetakse ennast jõurikkalt tagurpidi ja tehakse õhus kehaga nii suur pööre vasakule, et vastane kukkudes alla satub ja õlgadele langeb. Silla tegemine tal on peaaegu võimatu, kui heide õieti on tehtud.

Puhta süleheite vastuvõtteid on siinkohal pildistatud 3, kuigi neid tegelikult veel rohkemgi võib olla. Esimene võte

2. Puhta süleheite vastuvõtteid.

pildil 2. näitab tulusamat vastuvõtet või õigemini vastuheidet. See tehakse nii, et vastase süleheite valmistusel astutakse samm, või paar tagaspidi ja pistetakse puus vastase kehale alla. Siis haaratakse parema käega vastase vasakust käest ülalpool küünarnukki kinni, kuna vasak pannakse vastasele kaela taha. Siis keha pööre paremale, samal ajal ühtlasi vasakule põlvele lastes ja vastast üle puusa heites — õlgadele.

Teist vastuvõtet näitab keskmine pilt.

Seotakse pealetungija mõlemad käed küünarnukkide kohalt, ja kui see teeb vähemagi liigutuse, heidetakse ennast tagaspidi, pöörates õhus vastane olla. Kolmas pilt näitab kaitset, mida ainult viletsad maadlejad tarvitavad, sest ta ei ole võte, vaid ainult võtte rikkumine. See teostatakse nii, et kui vastane teeb võövõtte, siis mõlema käega surutakse nii kõvasti talle vastu lõuga, et ta selg tahapoole looka vajub ja võte hävineb.

Süleheide käe haaramisega (vaata ülsv. 3) tehakse nii, et eestvõövõtte tegemisel ka vastase vasak käsi küünarnuki kohalt võtte sisse haaratakse; siis tõmmatakse vastane tugevalt oma poole ja tõstetakse veidi üles, nii et selle varbad ainult maad puutuvad. Nüüd paenutatakse ennast tahapoole, pööratakse keha õhus paremale ja tehakse samal hetkel jõurikas viske, täiendades seda enese keha pööramisega paremale, nii et vastane kukub selili. Heide tuleb sooritada jõurikkalt ja kiirelt, mil juhusel see üldse on tulusam süleheite viis. Tema läbiviimisel tuleb arvestada muidugi kõigi vähemate üksikasjadega. Võimaliku silla kartusel on tarvis võtet tugevasti pidada ja vastane jõuga maha suruda.

Sild on iga maadleja edu esimene aste. Teda ei tarvitata mitte ainult kaitset, vaid ka pealetungil, ka püsti maadluses, kus silla abi käsitatakse heidetes. Kaitsemisel on sillategemine möödapääsmatu: see on viimane päästeabinõu, millega kaotuse lähedal olija võib veel ülekaalugi saavutada. Silda tehakse nii, et keha paenutatakse tagaspidi loogana, tuges, ainult pea ja jalgadega maha. Pea tuleb sedavõrd keha alla suruda, et otsaesine puutub maad. Jalad peavad olema varvastega väljapoole pööratud. Edaspidi seletame, kuidas sillategemist või sillasolemist harjutada.

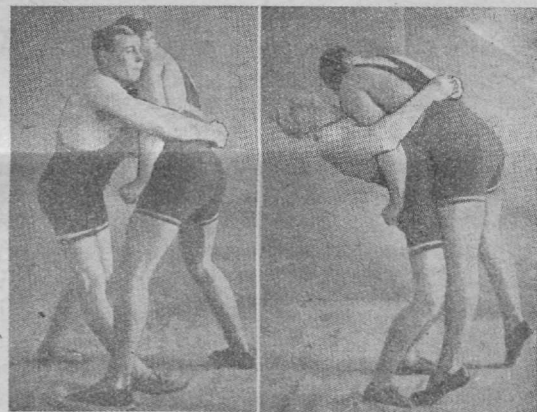
Süleheide võib areneda ka puusaheiteks. Käed pannakse ikka süleheite kombel ümber vastase keha, umbes abaluude kõrgusele, kus vastuvõtte kartus väiksem. Siis tõmmatakse vastane hästi ligi, tõstetakse ta veidi üles, surutakse puus parema kubeme kohta, jalg vastase jalgade vahel, millega vastane on tasakaa-

lust välja viidud ja heidetakse. Lähemalt puusaheidete puhul!

Nagu tutvustasime, tehakse eestvõövõttest mitmed süleheidet. Kuid teda võib ka veski tegemiseks kasutada. Veski tehakse nii, et kui on saadud eestvõövõtte vastase labaluude kohalt, siis tõmmatakse ta vastu rinda ja tehakse samm või paar tagaspidi, olenedes vastase asendist. Siis algab jõuline keerutus, mis vastase jalad maast lahti rebib ja teda koonlana lendama paneb. Pöörlemisest tuleb ennast järsku heita ühele küljele, millega vastane enamasti ikka abitult selili prantsatab.

Ristvõövõte.

Ristvõövõte (vastastikune eestvõövõte) on ka kindlasti üks algelisematest maadlusvõtetest. Sel kombel võistlesid meie esiisad juba üksteisega. Ta tugeneb peajasjalikult jõule, mis siin otsustav. Ristvõövõttest tuleb ristvõõheidet nii, et vastane tõmmatakse jõuliselt enese vastu, millega tema parem jalg tuleb vastu heitja vasakut säärt. Siis tõstetakse vastane veidi üles, heidetakse tagaspidi ja pööratakse õhus, nii et satutakse vastase peale. Heidet tehakse siiski kahte moodi. Ühel võetakse lihtsalt kätega vastase keha ümbert kinni, kuna teisel vasa-

3. Süleheide käe haaramisega.

ku käega vastase parem käsi küünarnuki kohalt seotakse ja parem käsi vastase vasaku kaenla alt ta seljale pannakse. Siis surutakse parem külg vastu vastase vasakut külge, tõstetakse ta maast veidi üles ja heidetakse sel kombel, nagu eelpool juba kirjeldatud.

(Järgneb.)

Läti suusatajad tulevad Eestisse

E. Spordilehe toimetaja sai neil päevil tuntud Läti jooksumeistrilt ja suusatajalt kirja, milles see teatab, et ta ühes oma 4—5 sõbra-suusatajaga kavatses talvel suuskadel Riist Tallinna tulla. Läti suusatajad tahaksid oma sõidu mõne Eesti vastava sündmusega kooskõlla viia. Marshruudi lubab ettevõtlik sportlane ühes vastava kaardiga lähemal ajal toime-tusele saata. Suusamehed kavatsesid päevas umbes 70—80 km. katta ja tahaksid meeleldi esimeseks jõulupühaks Tallinna jõuda.

Ungaris

näidati lõppeva hooaja võistlustel veel järgmisi tagajärgi: 100 mtr. Fluck 11,0; 200 mtr. Fluck 22,8; 400 mtr. Kurunczy 51,8; 800 mtr. Barsi 2,01,0; 1500 mtr. Sindler (Tsh.-Slov.) 4,14,2; 3000 mtr. Szerb 8,58,0; kaugus Püspöky 6,90; kõrgus Kesmarki 1,80; kuul Daranyi 14,41; ketas Marvalits 40,20; oda Szepes 56,99.

Eesti — Läti maadlusmaavõistlus.

(1. lhk. järg.)

oli see Läti esitaja poolt vara vilistatud ja vile kõlamise järel ei suutnud Petersons kuidagi meest õlgadele pigistada, sest et ta oma käsi oli all. Meie kohtunikud muigasid, kuid aktsepteerisid kaotuse heasüdamiselt, nähtavasti põhjust mitte anda tahes võimalikkudeks konfliktideks, mis pea alati sarnastel võistlustel ette on tulnud. Lätlaste võidud oleks võinud seega väga kergelt ka nullpunktile jääda.

Võistluse üldine käik oli järgmine:

Kärbeskaal. Eesti poolt Põntson, Kristal, Läti poolt Asmus, Melkerts.

Esimestena lähevad kokku Põntson — Melkerts. Põntson viib vastase hammerlockiga kord silda ja heidab hiljem 2 korda ta lindeniga parterisse. Paremuse võit. Kristal tahab Asmust kohe nupust lüüa, kuid vääratab ja satub parterisse, kus 5 minutit püsib. Tõustes heidab vastase 6.30 min. puusaheitest selili. Melkerts võidab Kristal 5.58 ja Asmuse Põntson 7.16. Esimese auhinna peale kokku minnes, hakkab Kristal liiga julgelt peale käima ja langeb Põntsoni kiire puusaheite ohvriks. Aeg 2.28 min. Asmus ja Melkerts maadlevad 20 minutit rohkete sildade, suplesside ja piruetidega.

1. Põntson, Eesti, 1 punkt; 2. Kristal, Eesti, 3 punkti; 3. Asmus, Läti 7 punkti.

(Seljavõit arvestatakse uue rahvusvahelise määruse järel 0 punkti, paremusvõit 1 punkt, kaotus 3 punkti.)

Sulgkaal. Eestil Väli, Volrat, Lätil Budovsky.

Volrat heidab Budovsky puusaheitel 6.12 min., kuna Väli sama mehe hammerlockiga 2.03 selili keerutab. Välile peab Volrat vapralt vastu, kuid põgeneb ka liiga palju matilt välja, mida Väli omaltpoolt trügimise ja tõugetega täiendab. Paremuse Väli. Kuna Väli lähemal ajal Rootsi reis ees seisab, peab talle soovitamata loobumist tõugetest ja heidetest matilt välja, mis Rootsis mahategeva kriitika esile kutsuks.

1. Väli, Eesti, 1 p.; 2. Volrat, Eesti, 3 p.; 3. Budovsky, Läti, 6 p.

Kergekaal. Eesti poolt Käpp, Grünbaum, Läti poolt Ceichners.

Grünbaum — Ceichners on ühejõuline paar, kuid G. viib C. kord silda ja teenib paremuse. Käpp käib õige mängides Ceichneriga ümber. Mitmete ülestõstete ja viskete järel käivad 5.57 min. selle õlad matil ära. Pea samal kombel rullub ka Grünbaum Käpi käes 5.03 min. üle õlgade.

1. Käpp, Eesti, 0 p.; 2. Grünbaum, Eesti, 4 p.; 3. Ceichners, Läti, 6 p.

Keskaal. Eesti: Kusnets, Kullisaar; Läti: Attars, Damarovsky.

Damarovsky saab Kullisaare käest haletsemisväärselt loopida, nii et ta vist rõõmus isegi on, kui ta õlad 6.57 min. matile kolksatavad. Vaevalt saab Attars Kusnetsile kätt anda ja seisaku võtta, kui ta jalad juba õhus üle Kusnetsi puusa vilksatavad ja vile kõlab. Kiirusrekord — 44 sekundit! Ka Attarsi tuuseldab Kullisaar üleolevalt, kuni viimaks 7.43 min. poolnelsoniga siruli pigistab. Damarovsky viib Kusnets kohe parterisse, mehel jätkub jõudu meeleheitliku vastupanuks 10-neks minutiks, mil dopelnelson oma töö teeb. Kullisaar—

Kusnets pusklevad ühejõuliselt. Parteris on Kullisaar parem, kuid lõpuspurdiga võidab Kusnets paremusega. Attars paneb Damarovsky maha 16.34 min.

1. Kusnets, Eesti, 1 p.; 2. Kullisaar, Eesti, 3 p.; 3. Attars, Läti, 6 p.

Poolraskekaal. Eesti: Kraanberg, A. Ternestini; Läti: Petersons, Kavals.

Kavalsi vastu on Ternestini suurelt võteterikas ja esineb Oksana miniatüüris. Ka Kavals teeb kenud vastuvõtteid ja heidab haruldase ladususega lindeneid. Vast võistluste kaunim matsh! Ternestini võiduks kulub 10.03 min., mil ta Kavalsi, selle poolt tehtud lindenihete järel maha surub. Kraanberg saavutab Petersonsi üle paremuse, hoides seda pikemat aega äpardunud süleheite järel parteris. Petersons — Ternestini matsh on keevavereline ja vahelduv, kuni Ternestini 4.18 min. oma lindenihetist alla jääb. Kraanberg saavutab stiilse tööga paremuse Kavalsi ja Ternestini üle, kuna Kavals — Petersons omavahel 10 minutit tsirkust harrastavad, millest esimesena Kavals tüdineb.

1. Kraanberg, Eesti, 2 p.; 2. Petersons, Läti, 3 p.; 3. Ternestini, Eesti, 6 p.

Raskekaal. Eesti: Teearu, Pohla; Läti: Zvejnieks.

Zvejnieks satub Pohla käes kohe silda, kes paar minutit seda kinni hoiab ja keerutab, kuid lõpuni pigistada ei suuda. Oma suurema füüsilise jõuga on Z. aktiivsem ja teenib paremuse. Teearu heidab Z. väljapoole matti üle puusa, millega Z õlast vigastada saab. Matshil peetakse 20-minutiline vaheaeg, kuna siis kokkumindes Teearu lõpulikult puusaheitel 5.08 min. võidu saavutab. Pohla — Teearu maadlevad omavahel ägedalt. Parteris on Teearu parem, kuid püsti Pohla. Asi otsustatakse Pohla kasuks.

1. Teearu, Eesti, 3 p.; 2. Zvejnieks, Läti, 4 p.; 3. Pohla, Eesti, 4 p.

Kevadel oli Riias poksimaavõistlus lõppenud 24:23 Eesti kasuks ja tõstemaavõistlus 17:13, nii et nüüd ühes maadlusga lõpubilansiks 69:44 kujunes. Läänud aastal, kus poks ja tõstmine Tallinnas peeti ja maadlus Riias, oli üldine seisukord meie kasuks veel parem — 71:38. Üksikud maavõistlused andsid siis: maadlus 21:15, poks 31:16 ja tõstmine 19:7.

Ameerika Eesti jõustiku klubi

pidas 2. oktoobril oma juubelipidustust, mis eestlasi oli rohkelt arvul ligidalt ja kaugel kokku tõmmanud. Peo eeskava, mis koosnes ainult spordinumbritest, oli väga huvitavalt kokku seatud ja rahuldus kõiki pidulisi suurel määral.

Esimeseks pidas seltsi esimees J. E. Smith lühidalt tervituskõne, milles ta seltsi tegevust ja eesmärke valgustas. Siis esines klubi võimlejaate grupp püramiididega, mis ladusalt ja mõjuvalt ette kanti.

Siis pidi vaheaeg olema, kuid pidule ilmus Bostoni Eesti kultuuriringu esitaja preili Käpper, kes soojalt tervitas Bostoni eestlaste poolt, rõhutades, et klubi on oma sihist hoolsasti kiinni pidanud ja tublit tööd teinud möödunud aastate jooksul. Soovis, et klubi veel mitmeid mälestuspäevi võiks pidada.

Nüüd algasid maadlused. Esimese paarina kohtasid J. Kirs ja N. Kastain, mis 7 minuti järel N. Kastaini kasuks lõppes. Huvi keskpunkt oli J. Kolksi (Boston) ja S. Rehe (E. A. J. klubi) vaheline maadlus. J. Kolks on maadluse alal kaunis kuulus ja võitmatu mees omas kaalus. Ta

kohtamine Rehega, kes ka tõusev suurus, viis publiku arusaadavalt ärevusse. Võistlus algas ägedalt, kuid juba 5 minuti järel selgus, et Rehel on parem vastupidavus, ja 10 minutiga oli ta ülekaal täielikult selgunud. Otsustava võtte saamiseks kulus siiski veel aega ja punkt 15. minutil oli Kolks selili.

Järgnes poks. Bob Potter (Boris Pöder) võttis kolm meest vastu ja tegi igahüega 2 roundi. Ta hoidis oma täit jõudu välja panemast ja püüis demonstratsiooni piirides, et vastastele mitte liiga teha.

Poksi järel algas tants kahe orkestri lakkamatul mängul, kus saali vist küll üle poole tuhande inimese oli kiilunud. Nii suur ühine eestlaste pere New-Yorgis oli üldse uudis. Oldi koos kuni kella 2-ni öösel ja lahkudes sooviti tuhat tänu jõustikuklubile. Jga koosviibija lubas teist sarnast pidu igatsusega ootama jääda.

Vaprus võitis Pärnu linnavalitsuse karika.

PIK lahkus finaalis enne lõppu väljalt.

24. oktoobriks oli väljakuulutatud finaals Vapruse ja PIK vahel linnavalitsuse karika mängude tsükliks. Et aga eelnevail päevil tublisti lund oli sadanud, oli väli 10—12 sm. paksuse lumevabaga kaetud ja termomeeter näitas alla nulli. Mustad olid ainult piirjooned, kust lumi oli ära kühveldatud ja samuti ka karistusala.

Kuid mäng peeti, milline oli esimeseks jalgpallimatshiks Pärnus lumisel väljal.

Vahekohtunikuna toimiva A. Jürvetsoni nr. 2 algvileks olid koosseisud järgmised: Vaprus: Mikhelson; Bernhardt-Sirk; Tisfeldt-Vabrit (kapt.)-Martinson; Treumunth-Mäger-Paara-Haagel-Nuuma. PIK: Tiibus; Tappe-Jensen 1.; Riis-Koop (kapt.)-Jensen 2.; Hendrikson 2-Brandt-Ploom-Haitov-Reimann.

Algvärava lööb Brandt, viies PIK värvid juhtimisele ja 26 min. täiendab seda Koop, tehes 25 mtr. löögi, mille arvas Mikhelson outi minevat ja ei teinud katsetki palli tõrjuda, kuid see kukkus võrku. 2:0 PIK eduks. 30. mm. hands PIK karistusala — penalty, millest Mäger värava Vapruse nimele märgib. 39. min. saab Vapruse värava vahet Mikhelson Ploomilt löögi rindu, mis sunnib mehe lahkuma väljalt.

Sportlane tarvitab ainult „Zenit“ ehk „Junghans“ stopperid.

H. MARKOVITSCH,
Viru tän. 15. Tel. 26-52.

Poolajaks jääb seisuks 2:1 PIK eduks. Mäng oli vahelduv.

Teisel poolajal ilmus Vapruse väravasse tagasi Mikhelson ja mäng algab. Vaprus domineerib, kuid eduta, mäng seisab suurema osajast PIK poolel, kust vahetevahel PIK forvardid ei jäta sõite tegemata vastase puuri juure. 40. min. teeb rohkeid samme PIK värava vahet palliga ja antud vabalöögist teeb Vaprus viigi 2:2 Mäger tõmbab palli tagasi ja Paara lööb püüdmatult võrku.

Normaalaeg lõpeb viigiga. Ka 2×15 min. ei too muutust tagajärjes. Esimesel 15 min. on pall pea kogu aja PIK värava ees, kust tõrjutakse küll käte ja jalgadega. Ühe antud penalty, mida toimetab Mäger, püüdis Tiibus, mille järele küll Mäger viimase käte vahelt palli võrku lööb, mis määruste põhjal tunnistust ei leia.

Jatkatakse mängu tagajärjeni. 8. min. antakse vabalööki PIK kasuks Vapruse värava alal, millest Ploom palli võrku saadab. Vahekohtunik jätab värava tunnistamata, olevat otse väravasse löödud. PIK protesteerib ja lahkub väljalt. Linnanonunik hra Illus annab karika üle tänavuseks võitjale — Vaprusele ja seltsivaheline komisjon kroonib võitjat omalt poolt pärjaga.

Võitjaks tuli Vaprus nelja mängu järele, millest üks kaotus ja kolm võitu (kui viimane matsh võiduks arvata) väravate vahekorraga 8:9 enese kahjuks. 4 väravat on kirja pannud Mäger, Haagel 2 ja Paara, Vabrit kumbki 1.

PIK on kolmes mängus märkinud 5 ja vastu saanud 6 väravat. Nobedam väravaid lööma on olnud Ploom, 3 väravaga.

Tervis on suutnud kolmes matshis lüüa 7 ja vastased temale 6 väravat. Edukam väravakütt Enson 5 väravaga (neist üks hat-trick).

A. P.

— Dananyi olevat Budapestis 14.90 kuuli tõganud, mis parim tagajärg tänavu Euroopa. Szepes viskas oda 61.45 ja Toldi heitis ketast 43.83.

Üle suure loigu.

Springfieldi poiste juhtumused maal ja merel.

Sügisel sõitsid, tuntud Tallinna sportlased Rihard Mast, Herbert Niiler ja Artur Grünberg Ameerikasse Springfieldi ülikooli kehalise kasvatuse alal õppima. Siinkohal meeste humoorikas reisi-kiri.

Rügenil. Arasaatmist Tallinnast kirjeldama ei hakka. Suurepärase kingitused, lilled ja šokoladikarbid on meil ikkagi veel — meeles. Samuti suur saatjate hulk.

Rügenil oli meil kabiinikaaslasteks keegi juut, näost roheline ja merehaige, pärides kogu aeg teateid ilma kohta. Tal oli väga kahju rahast, mille ta söögi eest maksnud. Alati oli ta söögilauas, kuid ka kõige suuremate pingutuste peale vaatamata, ei läinud tal korda süüa. Lauas oli meil vastas kõhukas Soome doktor, kelle patsientideks on paremad Saksa filminäitlejad. Mees kõige parema tuju ja söögiisuga. Kiitles reisi lõpul, et laeva-selts tema söögi arvel rohkem välja andnud, kui tema käest saanud. Ja seda kõik 10—12-pallilise tuule juures! Teised kaas-lased kõik lihtsurelikud. Viibisime nende seltsis 43 tundi.

Stettiin. Linn nagu teisedki Saksa linnad, kuid tramm on jalustrabav. Teda võib võrrelda curlingi mänguga. Mees roheline mütsiga, pikk raudork käes, jookseb trammis ees ja puhastab roopaid mustusest. Tramm liigub järrele kiirusega 1 km. tunnis.

Café am Zoo. Stettiin kiirrong jõuab Berliini kell 6.30 min. õhtul. Vana tuttav H. võtab vastu ja viib meid oma lossi. Tubadest on tal tarvitada üks ja sellegi eest peab ta 4000 mk. kuus üüri maksma. Sissesead suurepärase! Voodi, diivan, kapi, laud ja üks puhastverd Berliini preili pilt, kellesse üks Springfieldi poiss kohe armus. Õhtul tutvunemegi temaga Berliini suurimas ja modernimas kohvikus. Iseteadev, gratsiöös, koketeeriv. Tehnika viimane sõna!

Charleston ja staadion. Ja see charleston! Mul puuduvad sõnad. Olen keeletu. Kaaslane hoiab kõhtu kinni. Ega's pole ka ime. Tantsijatele on nagu sipelgaid riiete vahele puistatud, millistest nad meeleldi lahti tahaksid saada. Teisel päeval on võimalus näha Berliini staadionis keskkoolidevahelisi kergejõustiku võistlusi. Suurepärase ehitus.

Sõit Pariisi. Berliinist väljasõites leidsime, et vagunis enam istumiskoh-ta ei olnud ja meile 24-tunniline püstijalu sõit vastu naeratas. Kuid raha imeväega istusime varsti mugavas 2. klassi kupees. Köln-Aachen vahel juhtus meil hirmus õnnetus. Armusime ühte kloostrikooli plikasse, kes meid tähelegi ei pannud. Prantsuse piiril algab meie 700-aastane orja-aeg. Tollimajas peame avama oma pakid, mis meil seni alles avamata. Ka püksi- ja palitutaskud pööratakse pahr-pidi. Tollimajast väljamõeldes teine ja va-gunisse astudes kolmas läbiotsimine. Sellele järgneb hirmus sõit tungil vagunis, mis täielikult ära vintsutab.

Gare du Nord. Rongilt rüselevas-se rahvamurdu astudes, silmame üht kätt, mis gratsiöösilt meie poole vehib. Terita-me silmanägemist ja leiame, et meid on vastu võtma tulnud vanad tuttavad, öek-

sed P-d Tallinnast. Nüüd algas elu suur-linnas kiires tempos. Kiuh-kauh, taksi-uksest sisse ja mööda pimestavaid täna-vaide edasi.

Pariis. Kolm päeva lendasid kiirelt. Oli üks igavene käimine, trammidel, omni-bussidel, maa-alustel raudteedel ja taksi-del sõitmine. Preilid oskasid päevakava teravamõtteliselt kokku seada, nii et ei saanud enne hingegi tagasi tõmmata, kui rongiga Boulogne'i poole hakkasime nihkuma. Olime isegi sportida saanud ja uju-nud Louvre'i basseinis, mis pakkus lõbu ja karastust hirmsa kuumuse vastu.

Heeringa lõhn on esimene eba-meeldiv tutvus, kui päid vaguniaknast välja sirutame veduri vilistamisel Boulog-ne'i saabumise märgiks. Rápáne linn ja igal tänaval peale selle oma hais. Vihastasime endid pooleldi haigeks, kui teada saime, et „Belgenlandiga“ üle ookeani sõit-a ei saa ja järgmisteks laevadeks ka väl-javaated puuduvad.

Jälle Pariisis, kuhu laevakontori-riisse seisukorra lahendamiseks tuli min-na. Tegime hirmust mürtsu, nii et amet-meestel higi jooksis otsaesisel Tallinna kontori poolt tehtud vea parandamisega. Meile muretseti koht „Arabicu“ peale, kuid selleks pidime nüüd Cherbourg'i sõit-ma. Pariisis tundisime endid nüüd juba päris pariislastena. Kell 9.05 min. tormas rong 95 km. kiirusega Cherbourg'i poole.

Cherbourg. Prantsuse olude koha-ta imestamisväärselt puhas linnake. Ai-nult sõjaväeosad näivad veidi kasimatud olevat ja tuletavad meie veneaega meele. Siin näeme esimest korda karantiini ühis-riikidesse sõitjatele. Kord on vilets. Kor-rapidajad jooksevad mööda koridori ja ajavad inimesi kui loomi taga, isegi tead-mata mis otstarbeks. Peaasi, et jookstak-se ja kisatakse häälled ära ja inimesed segadusse aetud. 71-tunnilise Cherbourgis viibimise järel sõidame väikse aurikuga „Arabicu“ peale, mis meid lahtisel merel ootab.

Ats Grünberg. Tallinnast olime välja sõitnud kahekesi, kuna Grünberg 2 päeva hiljem pidi järrele tulema. Meie ül-latus ja rõõm oli suur, kui „Arabicu“ laele jõudes seda härrat eest leidsime. Ta oli siia sõitnud üle Hollandi ja Inglismaa. Tei-sed kaasreisijad on suuremalt osalt kas sakslased, jugoslaavlased või tšehhid.

Sõit üle suure loigu algas ma-gamaminemisega, sest kell oli juba 11 õht-ul. Laeval õppisime hästi tundma inglise kööki, mis on väga mitmekesine, kuid mit-te väga maitsev. Süüa sai siiski hästi, 3 korda päevas ikka oma 5—6 rooga. Algul kartsime merehaigust, kuid see hirm oli ilmaaegne, sest ilm oli väga kena kogu aja. Arstlisi järeldaatusi oli terve reisi kestvusel 8, kõik siiski väga pealiskaud-sed. Lõbustuste eest kanti hoolt ja 2 kor-da päevas mängis jazz-band. Tants kii-kuval põrandal näeb väga omapärane välja.

Romaan merel. Laeval saadi tut-tavaks ühe shveitsi seltskonnaga, kus 19-aastane kena olevus püüdis meie kambaga sõbrustada. Poisid ei teinud tasta esiot-sa suuremat välja, ainult viisakuse pärast temaga kordamööda vestes, kuid lõpuks äratas ta püsivus huvi ja algas ühel me-hel see, mis inimestel kestab igavesest

ajast igaveseni. Kuna üks pastoriannete-ga mees oli olemas, võeti Pariisi preili poolt kingitud Ed. Vilde kogukam ro-maan, loeti paar lauset, vahetati laevalt laenatud sõrmused, kirjutati tunnistus ja asi oligi nudi. Õnnelik noorpaar käis õht-uti laevalael kuuvalgel armsalt istumas... Kuid iga õnn on üürrike. 13. septemb-riil jõudsime Halifaxi ja Shveitsi preili oli sunnitud lahkuma. Lubas siiski veen-dumapanevalt veel 3 aasta pärast Eestisse tulla.

New Yorgireidil. 15. septemb-riil jõuame NewYorgi reidile. Et aeg hi-line, jääb laev merele ankrusse. Hommi-kul sõidame sadamasse. Vastu on tulnud kaunis kogu ameeriklasi. Üllatuseks puu-tub silma rohkelt ilusaid naisi. Ühisriiki-de inspektorid on kõvasti ametis sikkude lahutamise-ga talledest. Lõpuks selgub, et meiegi oleme sikkudeks loetud. Talled lastakse maale, kuna sikkud viiakse

Ellis-saarele. Neid, kes sinna on määratud, ei loeta üldse enam inimes-teks. Nendega ei ole tarvis sugugi viisa-kalt ümber käia. Isegi stewardid viska-vad taldreku lauale, nagu koerale kondi. Ellis-saar asub kuulsa vabadussamba kõr-val New Yorgi sadama suus. Kuid nagu pilkeks vabadussümboolile ei tunnustata saarel mingit vabadust ja iga sammu jä-rel valvavad vahid. Teisel hommikul kut-sutakse meid komisjoni ette ülekuulami-sele, kes meid vabastab. Saarel kohtasime ka ühe eestlasega, kes seal juba nädal a-ga olnud.

New Yorgis. Kohe sattusime pil-velõhkujate vahele. Neid ei ole siiski kui-gi palju. Enamus maju 6—12-kordsed. Tänaval köitis tähelepanu keegi spordi-riides härra, kes autos püsti seistes rah-vale loengut pidas. Käisime Eesti konsu-laadis ja ajasime juttu konsul Annusso-niga. Siis läksime NMKÜ peakorterisse ja tutvunesime seal tarvitiste härradega. Lõpuks leidsime, et elu New Yorgis on pööraselt kallid ja astusime rongile, mis Springfieldi poole viis.

Springfield on võrdlemisi kena linn ja annab Tallinnale 10 silma ette. College asub väga kena järve kaldal. Meie elame college'i lähedal aialinnas. Tundub kui oleks luksussuvituskohas. Tänavatel igalpool puud ja lilled, linnud laulavad, putukad sädistavad. Oravad hüppavad puude otsas, isegi maas jooksevad.

Collegi tegevus ei ole veel täiesti alga-nud, kohal on peaaesjalikult ainult fresh-man'id, uued õpilased. Sportlastest on ko-hal rugby ja osa jalgpallimeeskonda. Springfieldi college on üks parematest jalgpallis. Rugbys on varsti võistlused, seepärast treening kibe. Meeskonnas on sarnane distsipliin, nagu see vanasti vast vene või saksa sõjaväes võis olla.

Väljakannatamata palav on siin. Vähemgi liigutus teeb üleni higi-seks. Inimesed soovivad päeva läbi jäätist. Elanikud ütlevad, et see on teine või indiaanlaste süvi. Hommikul tõuseme kell 3/46 üles, kell 1/27 on õpilaste seltsimajas hommikusöök ja kell 1/28 algavad tunnid. Peale teist tundi on hommikupalvetund. Siis on veel paar praktilist ja üks teoreetiline tund. Õhtuti mitmesuguste klubide koosolekud ja loengud. Pühapäeval käi-sime kirikus. Laulis hea koor. Pastor vä-ga hea kõnemees, viskab vahel naljagi. Õhtuti korraldab kirik seltskondlasi koos-viibimisi ja kinot. Mitmed pastorid on head sportlased.

Springfieldi poistest.

(7. lhk. järg.)

Froshid on college'i esimese õppeaasta õpilased. Midagi Tartu rebaste taolist. Nad on sunnitud igal argipäeval rebaste mütsi kandma, mis on basepalli mütsi taoline. Roheline, sirm punane ja keset pealage valge nööp. Õige naljakas.

Esimene nädal olid kohal ainult froshid ja tundsid endid peremeestena, kuid lugu muutus, kui tulid upperclassman'id. College'is on ühine söögilaud, kõigile õpilastele oma organisatsioonide poolt. Peeti mitmetsugu loenguid ja anti õpetust. Froshid kästi laudade vahel tantsida ja lutsika teise otsaga jäätist süüa.

Froshide piinad. Väljas kogutakse froshid kokku ja lastakse neid tempe teha. Näit. istuvad kahes reas maas ja teevad sõudmise liigutusi. Siis lastakse kellegi ette kummardada, kuna samal hetkel kusagilt teise korra aknast talle vett kaela valatakse. Nöögatakse veel mitmet moodi. Näit. ei lasta õieti käia. Ühel päeval pead päeva läbi käima tagurpidi, teisel päeval ainult jalgaaval, kolmandal ainult jooksmas, neljandal käima alati käsi teise õlal. Viimasega olid vaesekesed õige hädas. Juhtus tihti, et frosh jäi kusagile üksinda, siis pidi ta senikaua seal ootama, kui teine frosh tuli, võib upperclassman ta peale halastada. Froshid peavad college'i piirkonnas iga upperclassman'i sõna kuulama. Igalepoole lastakse neid viimastena. Sõnaga väga hale elu.

Ühe mehega juhtus halb lugu. Ta oli preiliga linnas jalutanud, froshi müts taskus. Keegi sophomore (2. õppeaasta) oli seda näinud. Nüüd võeti mehel saapad ja last ja visati järve. Järvest väljatulles pidi ta läbi kadalipu minema, kus iga mees talle rihmaga tulise siraka andis.

Esimene jalgpallivõistlus jättis meisse väga hea mulje. Igale meeskonna mängijale hüütakse kiitust. Kõik õpilased ja nende sõbrad koguvad määratud kohtadele, kus laulukoor tegutseb kolme mehe juhatusel. Õhutatakse meeskonda mitmesuguste hõigetega. Harilik hõige on: S-p-r-i-n-g-f-i-e-l-d, Spring-field, rah-rah-rah, rah-rah-rah, rah-rah-rah, Spring-field, Spring-field, team, team, team.

Lauldakse ka mitmetsugu Springfieldi laule, millest mõned õige sõjakad. See

kõik on väga hästi organiseeritud ja on kena pealt kuulata.

Kas Tallinnas on juba korvpalli hooaeg alanud? Kuidas lõppesid jalgpalli esivõistlused?

Tartu kiri.

Tänavune hooaeg on Tartule võistluste poolt kaunis rikas olnud. On peetud isegi mitmeid esivõistlusi jne. Võrreldes võistluste hulka osavõtjate sportlaste arvuga, näeme, et võistlejate arv võistluste arvule ei vasta. See tähendab, võistlejate sportlaste juurekasv pole võrdeline võistlejate arvuga. Ikka need samad näod, samad tagajärjed. Uusi näed vahest noortevõistlustel, kuid need on ka vanad harjutajad. Pole seda massilist osavõttu, kui välismaal. Pole veel sport tunnud rahva sekka.

Utust juuretulistest võiks nimetada kergejõustikus tulevikumehiks vahest noort 16-aastast Schützi sprinterina, kelle ajad 100 m. 12,1 ja 60 m. 7,3. Ta noorust ja kõigest veerandaastalist treeningut arvesse võttes on saavutused head.

Vanadest on arenenud Reisner teivashüppes, kes tuleval aastal vahest 3.50 m. juttu teeb. Kõrgushüppes on Roht ja Steinberg stiililiselt paranenud. Nad loodavad kindlasti üleilmisel üliõpilaselümpiaadil Roomas tuleval suvel 1.85—1.90 üle lennata. Ka Laabent areneb silmnähtavalt. Teised on vanal tasapinnal. Feldmannil ei õnnestu, pole stiili, ehk nagu Pikk Peta ütleb, ei tule „väikse sõrme krutsikut välja“.

Ujumine on sellevastu suurelt edenenud. On enam-vähem puhtalt „crawl“ õpitud, ning arenemine võib täie hooga edeneda. Tänu veesportklubile on suuremaid võistlusigi välismaalastega mitmel korral peetud. Veesport on Tartu tulevikuala.

Raskestõrki hooaeg pole veel alanud. Poksiskavatsetakse siiski läinud aasta eeskujul trennigut jatkata. Selleks pakub soodsaid võimalusi N. M. K. Ühingu poksiklubi uue instruktori hr. Saare juhatusel.

Rattasõit on meil enam vähem tsirkusenumber. Korraldati pea igal pühapäeval igasuguseid esi- ja meistervõistlusi igasuguste auhindade, õmblusmasinate, hõbevööde j. n. e. peale. Enne võistlusi oli ikka suure tseremoniaaliga linnas rongikäik, kus sõitjad 5—6° R. juures, enim omandatud ja vahel lenatud aurahad rinnas, mööda tänavaid, ratas käekõrval, vantsisid!

Nüüd tuleb käsipall. Selles oleme vist küll keisrid. Kõik paremad Tallinna lövid võrkpallis on meil ja Tartu mehed pakuvad lisa. Need on kõik kohaliku N. M. K. Ü. ümber koondunud ja erit: „Leaderclub“i liikmed. Võrkpallis on meeskond: surujad — Zimmermann, Normann, Pedajas, tõstjad — Voitk, Jakobson, Karro, kuna möödunud aasta lövid Laisk, Roht j. t. on reservis. On kindel võimalus võrkpallis Tallinnat sel sügisel võita. Korvpallis on vähene treening süüdi, et meeskond pole aja kõrgusel. See koosneb edurivist Normann—Pedajas—Karro. Kaitses Voitk—Mällo. Hooaeg on õige tegevusrikas, seisavad ees esijoones Riia, Pärnu, Walga ja Tallinnaga linnavõistlused, siis üksikseltidega.

Üks väga imelik, vist küll patoloogiline, nähtus, on esile tulnud üliõpilasringkondades. Nimelt

on hakatud sportima; eestkätt ainult võistleva. Algas sellega, et peeti ära üliõpilaskonna kergejõustiku võistlused. Võitis juba, nagu teada, üldkokkuvõttes E. Üliõpilaste Selts. Noh, see arvas, et ta nüüd on üliõpilaskonnas keiser. Kutsus „Viroonia“ jalgpallis välja, sai aga noorte Tallinna rebaste poolt armetu 6:0.

Sellele järgnesid suure hallooaga väljakuulutatud käsipalli esivõistlused. Räägiti küll, et iga organisatsioon paneb komando välja. Nüüd selgus aga ootamatult, et organiseeritud end organiseerida ei jõua (vist see õllerasv, mis laisaks teeb). Nii tuli välja, et võitis igalpool „metsikud“, kes aga muuseas nii metsikud välja ei näinud ja korralikus võistlusdressis väljale ilmus, mida aga vastase corp! „Ugala“ kohta öelda ei saa. See sai ka lüüa 15:5 ja 15:1, pärast õhtul kloppisid neid veel „Kungla“ mehed igasuguste võtetega, nii et täieline katastroof. Naismängus kaotas ka „Filiae Patria“ „mõtsikutele“. Ühtlasi oli see võistlus ka iludusvõistlus. Kaaluti, rehkendati ja leiti viimaks, et metsikud on ilusamad, vahe oli kõigest 0,005 punkti, ent oli siiski. Prl. Timma peajasjalukult tõi selle võidu.

Tartu üliõpilaskonnas on mõte liikuma hakanud, et asutada üht puht akadeemilist spordiklubi, mis ülikooli juures asuks, talt toetust saaks jne. Mõte tärkas Helsingi üliõpilaselümpiaadil. Nähti kuj hästi teised riigid esitatud olid, meil aga mingisugune lambakari, mis eelmisel päeval enne ärnsõitu telegraafiteel ja muudu üle riigi ülepeakaela kokku aeti. Ei mingit ettevalmistust ega midagi. Tegutseb seni küll E. Akad. Spordiklubi, kuid see on jäänud ühe väikese kildkonna ettevõtteks, kes oma käe peal, koduselt asju ajab ja kuidagimoodi edasi hingitseb. Et tuleval aastal peetaks ülemaailmlikke üliõpilaskonnu Roomas ja Balti riikide olümpiaadi Leedus, siis on säärase klubi asutamine täiesti hädatarvilik. Hea oleks, kui see hinge sissepuhmine aga kiiremini sünniks.

J. Kg.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02,

on kõige täielikum ja
suurem kodumaa spordi-
riistade kauplus.

Soovitab ainult esimese-
järgu headuses tarbeid
kodu- ja välismaade pa-
:: rematest tehastest. ::

O/y.

Urheilutarpeita

Helsingis.

Ilmakuulsad spordivahendid nagu
odad, kettad, naelkingad, jalgpallisaapad jne. saadaval

Tallinnas, o.-ü. ESTO,
Tallinn, Pikk t. 47.

Tartus, E. V. JÜRGENS,
Tartus, Vana t. 17.

Café

„Marcelle“

Raekojaplats,
kõnentraat 30-50.

Iga päev kella 5—7

Five o'clock tea dancing

ja õhtul kella 9. peale

suur kabaree programm ja tants.

Mängib originaal „Blue Star Band“.

P. S. Sportlastele iga päev, peale laupäevade ja pühapäevade,
iga Eesti spordiseltsi liikmekaardi ettenäitamisel 20% hinnaalandust.

